

2. Asteen materiaalivinkit

Liikenneturvallisuusviikko 2026: Aistit avoinna liikenteessä

Valtakunnallinen Liikenneturvallisuusviikko

- **Milloin?** ma 7.- pe 11.9.2026
- **Idea?** Nostaa esille liikennetietojen ja –taitojen tärkeyttä ja tarjota ammattilaisille liikenneaiheisia opetusmateriaaleja.
- **Kuka järjestää?** Liikennekasvatuksen yhteistyöverkosto, johon kuuluu esimerkiksi:
 - Liikenneturva
 - Opetushallitus
 - Koululiikuntaliitto
 - Poliisi
 - Pelastuslaitos

Liikenneturvallisuusviikko 2025

Aistit avoinna
liikenteessä

→ Liikenneturvallisuusviikko.fi

Aistit avoinna liikenteessä

- Myös vuonna 2026 on tarkoitus kannustaa nuoria keskittymään liikenteessä liikkueensa liikenteeseen – ei puhelimeen.
- Virtuaalitodellisuuden testit osoittavat:

Kännykkää katsova liikenteessä liikkuja joutuu todennäköisemmin onnettomuuteen kuin ei puhelinta katsova liikkuja.

Toiselle asteelle suunnattu virtuaalioppitunti tiistaina 8.9.2026

Ilmoittaudu ryhmäsi kanssa mukaan täältä.
Oppitunnin voi katsoa suorana lähetyksenä tai
tallenteena.

Liikenneturvan ja poliisin liikenneaiheinen online -oppitunti

- Oppitunnin löydät tämän opetusmateriaalisivun kautta.
- Sivulta löydät toiselle asteelle suunnatun oppitunnin.

**Ajatuksiani tarkkaamattomuudesta-
materiaalin avulla nuoria voi kannustaa
keskittymään liikenteessä oleelliseen –
eli liikenteeseen!**

1. Näytä nuorille sivulta löytyvät videot

Animaatio tarkkaamattomuudesta

Justimuksen video snäppäämisestä ajon aikana

2. Keskustele nuorten kanssa videoista

- Kumpi videoista oli kiinnostavin ja miksi?
- Minkälaisia ajatuksia videot herättivät?
- Mikä videoista viestii mielestäsi parhaiten tarkkaamattomuutta liikenteessä?
- Näetkö itse usein liikenteessä puhelimesta johtuvia vaaratilanteita?

3. Käy loppukeskustelu nuorten kanssa

- Minkä vuoksi kännykän käyttö liikenteessä lisää riskiä joutua onnettomuuteen?
- Mitkä muut asiat puhelimen lisäksi voivat aiheuttaa tarkkaamattomuutta liikenteessä?
- Miten itse käytät kännykkää liikenteessä?
- Miten omaa käyttäytymistä on mielestäsi järkevintä lähteä muuttamaan? Miten itse opit uusia tapoja ja rutiineja?
- Minkälaisen lupauksen voisit tehdä itsellesi omien tapojen parantamiseksi seuraavan 30 päivän ajalle?

Tarkemmat
vinkit löytyvät
täältä.

Ennakoitu katumus –materiaali herättää nuoret ajattelemaan tarkkaavaisuuden merkitystä liikenteessä

1. Lue onnettomuustarina.

"Jere, Matti ja Janina ajelevat perjantai-iltana hämärän aikaan Jeren isän Bemarilla. Jere ajaa. Takapenkillä oleva Matti vaatii Jereä etsimään Spotifysta parempaa kuunneltavaa. Autossa olevien huomio on kiinnittynyt matkapuhelimen näyttöön, kun rysähtää. Peräänajossa Janina lyö päänsä tuulilasiin. Poliisin tullessa paikalle Janina on jo viety sairaalaan."

2. Jaa nuoret pienryhmiin ja anna ryhmille pohdintakysymys

- Miten sinä selität tilanteen poliisille onnettomuuspaikalla? Miltä se tuntuu?
- Minkälaisia ajatuksia sinulla pyörii mielessäsi, kun olet päässyt aamuyöllä kotiin?
- Miten kerrot vanhemillesi aamulla, mitä eilen tapahtui? Miltä se tuntuu?
- Miltä tuntuisi mennä poliisikuulusteluun parin päivän päästä?
- Miltä tuntuu tavata Janinan vanhemmat, jotka ovat samaan aikaan katsomassa häntä sairaalassa?

3. Käykää yhteinen loppukeskustelu, jossa käytte läpi pienryhmien ajatuksia

Tarkemmat
toteutusohjeet
löytyvät täältä.

AJANKOHTAISTA: Nuoret tarvitsevat tietoa sähköpotkulautailun säännöistä

- Missä tulee ajaa?
- Voiko ajaa päihtyneenä?
- Voiko kuljettaa kaveria?

Tieliikennelaki muuttui kesäkuussa 2025:

- Sähköpotkulautiluun tuli 15 vuoden ikäraja.
- Sähköpotkulaudan tai moottorilla varustetun polkupyörän (liikkuu ilman polkemista) kuljettajalle tuli 0,5 promillen raja.

Pidä ryhmälle sähköpotkulautiluvisa

- [Liikenneturvan sivulta löytyy kaksi sähköpotkulautilun tietovisaa.](#)
 - Lyhyt tietovisa (viisi kysymystä)
 - Pitkä tietovisa (yhdeksän kysymystä)

Missä sähköpotkulaudalla kuuluu ajaa?

- ☐ Pyörätie
- ☐ Ajorata
- ☐ Jalkakäytävä

Missä sähköpotkulaudalla kuuluu ajaa?

✓ Pyörätie

Kyllä! Ensisijaisesti sähköpotkulaudalla liikutaan pyörätiellä. Jos pyörätietä ei ole, tulee ajaa ajoradalla.

Ajorata

Jalkakäytävä

1/1

Montako alkoholiannosta on turvallista juoda ennen sähköpotkulaudan sarviin tarttumista?

☐ 1

☐ 3

☐ 2

☐ 0

Montako alkoholiannosta on turvallista juoda ennen sähköpotkulaudan sarviin tarttumista?

☐ 1

☐ 3

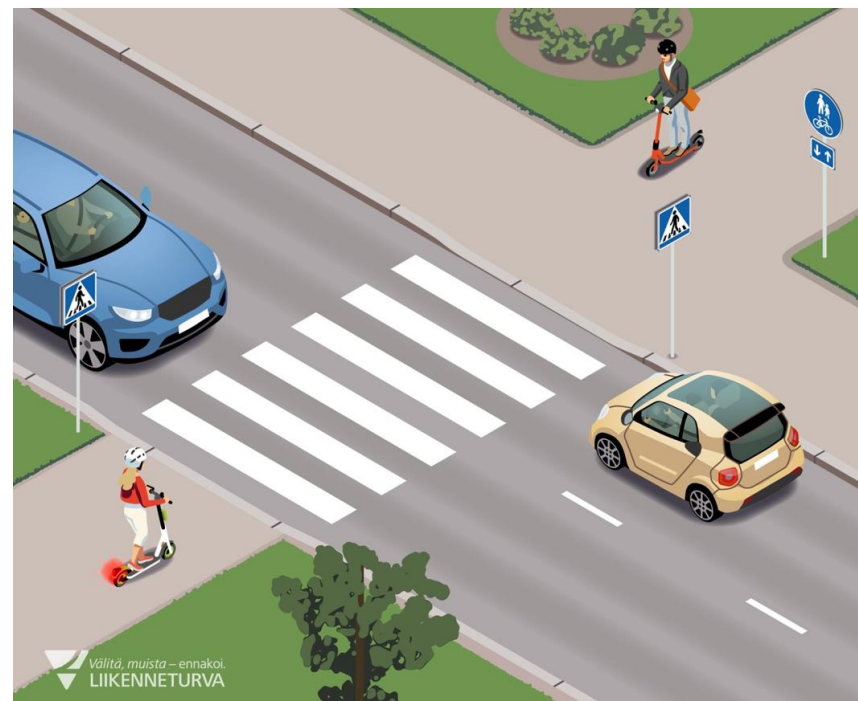
☒ 2

☐ 0

Alkoholi ja ajoneuvot eivät kuulu yhteen. Sähköpotkulautilun promilleraja on 0,5 promillea. Jo pienikin määrä heikentää ajokykyä. Jos otat, et aja.

0/1

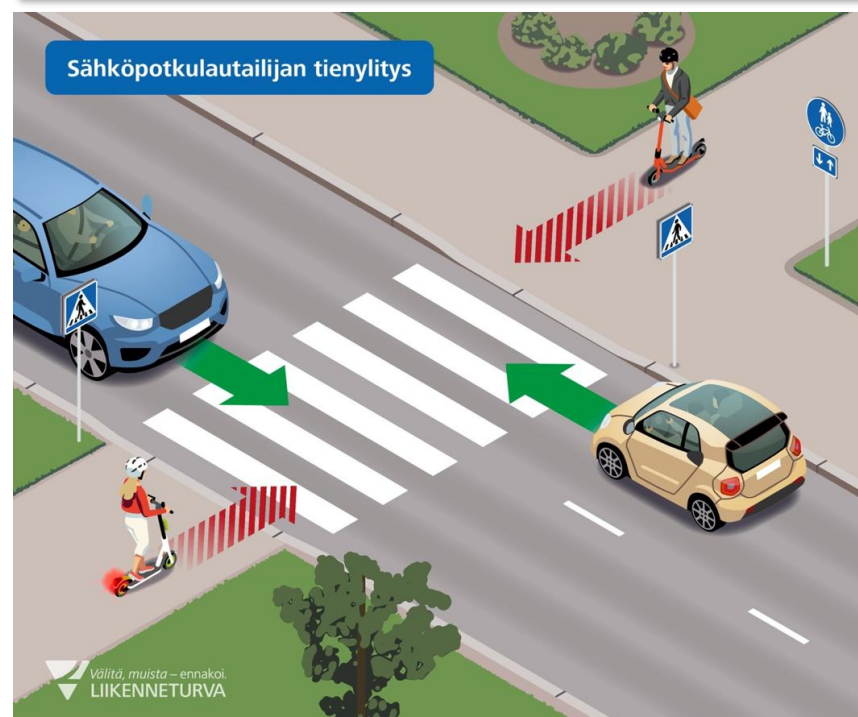
[Yritä uudelleen](#)

Kumpi väistää?

- ☐ Autoilijat
- ☐ Sähköpotku-
lautailijat

Hyödynnä myös
Liikennesäännöt haltuun –materiaalin
 sähköpotkulautailuväittämät (diat 51-73).

Kumpi väistää?

- ☐ Autoilijat
- ☒ Sähköpotku-
lautailijat

**Sähköpotkulautailijan
tienylitys:**

Autoilijoille ei ole merkitty väistämismääräyksiä liikennemerkillä. Silloin pyörätietä ajoradalle tulevat sähköpotkulautailijat väistävät sekä oikealta että vasemmalta tulevaa liikennettä.

Jos sähköpotkulautailija taluttaa potkulautansa suojatietä pitkin, on hän silloin jalankulkija ja autoilijoiden tulee väistää taluttajaa.

Kannabiksen vaikutus ajokykyyn - oppitunti

Oppitunnin tavoitteet:

- auttaa nuoria ymmärtämään, miten kannabis vaikuttaa ajokykyyn
- tarjota nuorille keinoja estää/välttää tilanteet, jossa kuljettaja ei ole selvin päin/ajokunnossa

Oppitunti lähtee liikkeelle tarinasta

” Niko on ollut kavereiden kanssa mökillä lokakuuisena viikonloppuiltana. Jotkut porukasta ovat juoneet muutaman tölkin olutta. Illan aikana Niko huomasi kaverinsa Jessen polttavan kannabissätkää. Kun kotiin lähdön aika tuli, Jesse tarjoutui heittämään Nikon autollaan kotiin.

Oppitunnin PowerPoint – dioilta löydät valmiit keskustelukysymykset oppitunnin eteenpäin viemiseen...

Voisiko tällainen tilanne sattua sinulle?

Menisitkö kyytiin? Miksi et menisi?

..sekä faktaa vai fiktiota -osuuden

Faktaa vai fiktiota?

**Kannabis aiheuttaa
impulsiivista käytöstä.**

Fiktiota.

Kannabis lamauttaa keskushermostoa ja vaikuttaa väsyttävästi. Liikenteessä tämä tarkoittaa hidastunutta havainnointikykyä ja heikentynyttä reagointia. Kuljettaja ”käy hitaalla.”

Stimulantit, kuten esim. amfetamiini, puolestaan kiihdyttävät keskushermostoa ja voivat aiheuttaa impulsiivista ja aggressiivista käytöstä.

.. ja ryhmätyöskentelyosuuden

IDEA:

- Jaa nuoret kolmeen pienryhmään pohtimaan, mitä tarinan nuoret olisivat voineet tehdä, jotta kuljettaja olisi ollut selvinpään ja hyvässä ajokunnossa

1. ryhmä:
ennen ajoa

2. ryhmä:
ajoon lähdettäessä

3. ryhmä:
ajon aikana

- Pyydä kutakin ryhmää kirjaamaan vastaukset seinälle.

**Mitä tarinan nuoret olisivat voineet tehdä
kauan ennen ajoon lähtöä, ajoon lähdettäessä, ajon aikana,
jotta kuljettaja on varmasti selvinpään ja ajokunnossa?**

Vastaukset kirjataan väripapereille, 1 vastaus/paperi, pareittain tai pienryhmissä.
Ryhmitellään sen jälkeen seinälle: vihreät vasemmalle, keltaiset keskelle ja punaiset oikealle.

- Ohjeista nuoret lopuksi valitsemaan ryhmätyöskentelyn vastauksista yksi teko, jolla hän itse voisi vastaavassa tilanteessa varmistaa, että auton kuljettaja on ajokunnossa

**Valitse väripapereista yksi teko,
jolla aiot itse varmistaa kuljettajan
ajokunnon. Kerro se muille ja
perustele valintasi.**

Suuri osa ajamisen turvallisuuteen liittyvistä valinnoista tehdään jo ennen ajotilannetta!

Tarkemmat
vinkit materiaalin
käyttöön
löytyvät täältä.

Alkoholi liikenteessä – opetusmateriaali

- Materiaalin avulla käsittelet nuorten kanssa alkoholin vaikutusta ajamiseen
- Valmiin materiaalin avulla nuoret
 - pohtivat oman kaveriporukkinsa valintoja illanvietossa
 - ymmärtävät, että yksikin annos vaikuttaa ajokykyyn
 - oivaltavat helppoja ratkaisuvaihtoehtoja vaikeaan tilanteeseen.
- Kurkkaa ohjeet ja ota materiaali käyttöön:
[Alkoholioppitunti](#)

Kiitos!

- Teemaviikon lisävinkit löydät täältä: [Liikenneturvallisuusviikko.fi](https://liikenneturvallisuusviikko.fi)
- Liikenneturvallisuusviikon somepostauksiin voi mielellään laittaa [#Liikenneturvallisuusviikko](#) [#Liikenneturva](#) [#AistitAvoinnaLiikenteessä](#)